

УДК 94: 353.8:[91:39] (477) «1941/1944»

Юрій Левченко

ОКУПАЦІЙНІ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНІ ОДИНИЦІ УКРАЇНИ 1941–1944 РР.: ЕТНІЧНИЙ, ЕТНОГРАФІЧНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ВИМІР

У статті досліджується зіставлення етнічного, етнографічного та політико-географічного поділу України відносно Рейхскомісаріату «Україна», дистрикту «Галичина», губернаторств «Бессарабія», «Буковина», «Трансністрія» та зони військової адміністрації.

Ключові слова: Україна, окупація, етнічні землі, політико-географічні землі, адміністративно-територіальні одиниці.

Впродовж 1941–1944 рр. Україна була поділена на шість окремих адміністративно-територіальних одиниць, що поділялись на дві зони окупації – німецьку та румунську. До першої входили: дистрикт «Галичина», Рейхскомісаріат «Україна» та зона військової адміністрації, а другої губернаторства – «Бессарабія», «Буковина» і «Трансністрія».

Питання окупаційного поділу України під час Другої світової війни вимагає зваженого та об'єктивного підходу. Дослідженням є включення областей та окремих районів до створених Німеччиною і Румунією адміністративно-територіальних одиниць. Водночас, сучасні дослідники, розкриваючи цей поділ змішано вживають географічні, етнічні, політико-географічні та етнографічні назви українських земель. Внаслідок цього виникає помилкове вживання назв цих земель відносно адміністративно-територіальних одиниць 1941–1944 рр. Поширеною помилкою також є використання сучасного адміністративно-територіального поділу України й того, що існував 1941 року [1, с. 230; 2, с. 467; 3, с. 174–177; 4, с. 473].

Враховуючи сказане, автор ставить перед собою завдання: показати поділ України на основні етнічні, етнографічні й політико-географічні землі з одночасним зіставленням їх з адміністративно-територіальними одиницями; скласти таблицю, що відтворить зіставлення вказаних земель відносно окупаційних утворень. Вирішення цього завдання ускладнюється і тим, що досі не існує єдиного або загальноприйнятого поділу території України на етнічні, етнографічні та історико-політичні землі. Теоретично, це питання знаходиться в площині трьох наук: історії, географії та українознавства, власне, що виступає науковою новизною окресленої проблеми.

Адміністративно-територіальна одиниця	Географічні землі (сучасний адміністративний поділ)	Етнічні землі	Політико-географічні землі	Етнографічні землі
Дистрикт «Галичина».	Південні області заходу України (Івано-Франківська, Львівська, Тернопільська).	Галичина.	1. Південна частина Західної України; 2. Південь Закарпаття.	1. Окремі південно-західні райони Поділля; 2. Карпати (основна частина).
Рейхскомісаріат «Україна».	1. Північні області заходу України (Волинська, Рівненська, Хмельницька, окремі південні райони Тернопільської); 2. Західні області півночі України (Житомирська, Київська); 3. Центральні області України (Дніпропетровська, Кіровоградська, Полтавська,	1. Волинь; 2. Південна Україна (основна частина); 3. Поділля (північна частина); 4. Середня Наддніпрянщина (основна частина).	1. Північна частина Західної України; 2. Підросійська Україна (основна частина); 3. Правобережна Україна; 4. Лівобережна Україна (західна частина); 5. Запоріжжя; 6. Східна	1. Полісся (західна частина); 2. Південь (центральна частина); 3. Окремі західні райони Слобожанщини; 4. Середня Наддніпрянщина; 5. Поділля (основна частина).

	Черкаська, північно-східні райони Вінницької); 4. Центрально-східні області півдня України (Запорізька, Хмельницька, південно-східні райони Миколаївської).		частина Ханської України (Єдичкульськ, Дкамбуйлуцьк); 7. Новоросія (східна частина); 8. Таврія.	
Зона військової адміністрації вермахту на території України.	1. Схід України (Донецька, Луганська, Харківська області); 2. Східні області півночі України (Сумська, Чернігівська).	1. Донщина; 2. Сіверщина; 3. Слобожанщина; 4. Середня Наддніпрянщина (південно-східна частина).	1. Підросійська Україна (південно-східна частина); 2. Лівобережна Україна (східна частина); 3. Запоріжжя (окремі східні райони); 4. Східна Україна.	1. Полісся (східна частина); 2. Південь (східна частина); 3. Слобожанщина; 4. Окремі східні райони Середньої Наддніпрянщини;
«Буковина».	Південна область заходу України (Чернівецька)	1. Північна Буковина; 2. Північна Бессарабія.	1. Північна Буковина; 2. Хотинщина	1. Окремі південно-західні райони Поділля; 2. Південні райони Карпат.
«Бессарабія»	Західна частина півдня України (південна частина Одеської області між річками Дунай і Дністер).	Південна Бессарабія.	1. Західна частина Ханської України (Буджак).	Південь (окремий крайній район західної частини).
«Трансністрія»	1. Західні області півдня України (північна частина Одеської, південно-західна частина Миколаївської); 2. Окремі південно-західні райони центральної України (південні райони Вінницької області).	1. Західна частина Південної України; 2. Південна частина Поділля.	1. Підросійська Україна (південно-західна частина); 2. Західна частина Ханської України (Єдисан); 3. Новоросія (західна частина); 4. Акерманщинна; 5. Ізмаїльщина.	Південь (західна частина).

Розпочинаючи дослідження теми та дотримуючись історичної справедливості слід вказати, що адміністративний устрій України 1941 р. мав суттєві відмінності від сучасного [5, с. 161; 6, с. 5]. Основні з яких: загальна площа території, кількість областей та різниці в їхніх межах, тому помилкою є перенесення окупаційних утворень 1941–1944 рр. на сучасну адміністративну мапу України без врахування змін адміністративного устрою, що відбулися за останні сімдесят років. Згідно з сучасним географічним та адміністративним вимірами окупаційні адміністративно-територіальні одиниці розташувались наступним чином: Дистрикт «Галичина» (далі – ДГ) включав південно-західні області України, а саме: Івано-Франківську (до 1962 р. – Станіславська), Львівську (до якої в 1959 р. приєдналася Дрогобицька обл.) і Тернопільську (без північних районів);

Рейхскомісаріат «Україна» (далі – РКУ) об'єднував: північно-східні області Заходу (Волинську, Рівненську, Хмельницьку (до 1954 р. – Кам'янець-Подільську) і північні райони Тернопільської), західні області півночі (Житомирська та Київська), центрально-східні області півдня (Запорізька, Херсонська (виділилась із Миколаївської 1944 р.), північно-східні райони Миколаївської) та центр України (Вінницька (без південно-західних районів), Черкаська (виділилась в 1954 р. із Київської, Полтавської та Дніпропетровської обл.), Кіровоградська, Полтавська і Дніпропетровська області);

Зона військової адміністрації вермахту на території України (далі – ЗВА) утворювалась із східних областей Півночі (Сумська й Чернігівська) та сходу України (Донецька (до 1991 р. – Сталінська), Луганська (до 1991 р. – Ворошиловградська), Харківська області);

«Буковина» окрім румунських повітів (жудетів) включала найпівденнішу область заходу України – Чернівецьку;

«Бессарабія» разом із правобережною територією Молдавії об'єднувала південну частину Одеської області між гирлом Дунаю та Дністром (Ізмаїльська область, що в 1954 р. була приєднана до Одеської);

«Трансністрія» утворювалась із західних областей півдня (північна частина Одеської та західна частина Миколаївської по Південний Буг) й окремих південно-західних районів центру України (південно-західні райони Вінницької обл.) [7, с. 9].

Етнічними або історико-географічними землями називаються території, де історично сформувалися групи людей, що характеризуються спільністю мови, традицій, культури, побуту, особливостями психічного складу тощо [8, с. 31]. Найчастіше територію України поділяють на десять таких земель, а саме: Бессарабію, Буковину, Волинь, Галичину, Донщину, Південну Україну, Поділля, Середню Наддніпрянщину, Сіверщину та Слобожанщину. Хоча українознавці та етнографи трактують їх межі по-різному, однак сходяться на відносно сталому географічному розташуванні в кордонах нашої держави. Саме на цій основі можемо встановити межі окупаційних адміністративно-територіальних одиниць відносно етнічних земель.

Бессарабія – регіон між річками Дністер, Прут і гирлом Дунаю [9, с. 96]. Землі, які знаходяться на його крайній півночі та півдні належать Україні. Відповідно до вказаного географічного поділу північна її частина увійшла до складу губернаторства «Буковина», а південна – «Бессарабії».

Буковина – регіон між середньою течією Дністра та головним Карпатським хребтом у долинах верхньої течії річок Пруту й Серету, північна її частина належить Україні, а південна – Румунії [9, с. 187]. Під час окупації вони об'єднались губернаторство «Буковина».

Волинь (Волинська земля) – регіон, що займає площу басейнів південних приток Прип'яті та Західного Бугу [8, с. 137]. Згідно з цим, вона повністю входила у РКУ, поділившись між генеральними округами «Волинь-Поділля» та «Житомир».

Галичина (Галицька земля, Східна Галичина) – регіон розташований на північних схилах Карпатських гір в басейнах верхнього і середнього Дністра та верхніх течіях Західного Бугу й Сяну [9, с. 343]. Під час окупації його територія повністю охоплювала ДГ.

Донщина (Подоння) – регіон, розташований на правобережжі середньої та нижньої течій Дону [10, с. 576]. Географічно він була південною частиною ЗВА.

Південна Україна (стєпова Україна) – регіон, що займає степову частину України між Чорним і Азовським морем на півдні та лісостепом на півночі [11, с. 2052]. Відповідно його територія була поділена між південними частинами РКУ (генеральні округи «Дніпропетровськ», «Миколаїв» і «Таврія») та губернаторства «Трансністрія».

Поділля (Пониззя, Подільська земля) – регіон міжріччя лівих приток Дністра та Південного Бугу [12, с. 151]. У роки окупації на його території розташовувались південні райони генеральних округів «Волинь-Поділля» та «Житомир» РКУ і північна частина «Трансністрії».

Середня Наддніпрянщина (Наддніпрянська Україна, Подніпров'я) – регіон, що включає землі, розташовані в середній течії Дніпра (від Десни – до острова Хортиця) та його приток [12, с. 182]. Відповідно він входив до складу генеральних округів «Житомир» і «Київ» РКУ, крім того його крайні південно-східні райони входили до ЗВА.

Сіверщина (Сіверська земля) – регіон басейну середньої та нижньої Десни, Посем'я і нижнє Посожжя [13, с. 571]. За географічним розташуванням становила північну частину ЗВА.

Слобожанщина (Слобідська Україна, Слобідщина) – регіон крайньої північно-східної частини України, який охоплює Харківщину, Донеччину по р. Бахмут, Луганщину по р. Айдар, Сумщину по р. Сейм [12, с. 185]. У роки окупації основна частина ЗВА.

Поруч із етнічними землями виділяються політико-географічні частини України, які в минулому були українськими державами або автономними, військово-політичними і адміністративними одиницями в складі інших держав (Росії, Польщі, Румунії, Туреччини), а їх назва залишились в ужитку для означення певної території [14, с. 174–175]. На відміну від етнічних земель вони не мають чітких меж і часто накладаються одна на одну. Зазвичай, дослідники та науковці в території

України виділяють наступні землі: Закарпаття, Запоріжжя, Західну Україну, Лівобережну Україну, Новоросію, північно-західну Україну, Правобережну Україну, Східну Україну, Таврію та Ханську Україну.

Закарпаття – збірна назва українських етнічних земель на захід від «лінії Керзона», які після Другої світової війни не увійшли до складу УРСР та деяких районів, переданих Польщі, згідно з договором про радянсько-польський кордон від 16 серпня 1945 р. [15, с. 205]. Під час окупації його окремі південні території належали до західних районів ДГ.

Запоріжжя (Запорізький низ, Вольності Війська Запорізького) – офіційна назва Запорізької Січі та належних їй земель, що охоплювали значну територію центральної та південної України у пониззі Дніпра (притоки – Оріль, Самара, Протовча, Конка, Інгулець, Чортотлик Томаківка та Південного Бугу (притоки Інгулу і Кальміусу) [16, с. 628]. Його основна територія знаходилась в межах РКУ, займаючи терени генеральних округів «Дніпропетровськ» і «Миколаїв», окремі східні регіони входили до південно-західних районів ЗВА.

Західна Україна – українські землі, що в міжвоєнний перебували під владою Польщі, Румунії та Чехословаччини [15, с. 291]. Відповідно на її території розташовувались: північна частина генерального округу «Волинь-Поділля» РКУ, ДГ, північна частина «Буковини» та південна частина «Бессарабії».

Лівобережна Україна (Гетьманщина) – у середині XVII ст. частина Української козацької держави, яка на правах автономії увійшла до складу Російської держави й офіційно виділилася у своїх територіальних межах внаслідок Андрусівського перемир'я 1667 р. [17, с. 202]. Її територія поділялась між лівобережною частиною генерального округу «Київ» РКУ та північно-західними районами ЗВА.

Новоросія (Новоросійський край, Новоросійська губернія) – причорноморські та приазовські землі, приєднані до Російської імперії в другій половині XVIII – на початку XIX ст. Термін вживається як «дублер» офіційної назви Новоросійської губернії, створеної 1764 р. та відновленої 1796 р. після російсько-турецької війни 1774–1791 рр. [18, с. 479, 481]. У роки окупації вона поділялась між РКУ (генеральний округ «Таврія» і південні райони генеральних округів «Дніпропетровськ» і «Миколаїв») та південною частиною губернаторства «Трансністрія».

Північно-західна Україна (Наддніпрянина, «Велика Україна») – збірна назва українських земель, що наприкінці XVIII – на початку XX ст. входили до складу Російської імперії та СРСР [18, с. 156; 19, с. 12]. Відповідно її територія поділялась між РКУ (основна частина), ЗВА (південно-східна частина) і «Трансністрією» (південно-західна частина).

Правобережна Україна – назва частини української території на правобережжі Дніпра, що увійшла до складу Речі Посполитої згідно з Андрусівським перемир'ям [20, с. 479]. Термін виник після розділу Української козацької держави по Дніпру. Вона входила до складу РКУ в складі генеральних округів «Житомир» та «Київ».

Східна Україна – збірна назва земель, розташованих у східній степовій частині української етнічної території [19, с. 19]. У роки окупації становила основні території ЗВА без північних районів.

Таврія – неофіційна назва північної частини Таврійської губернії (1802–1917 рр.), що складалась з двох частин: «півострівної» (Крим) та «материкової», що лежала на північ від Перекопу і мала назву «Північна Таврія» [21, с. 19]. Відповідно південна частина РКУ, де знаходився генеральний округ «Таврія».

Ханська Україна – у XV–XVIII ст. назва причорноморських та приазовських степів, що входили до складу Османської імперії та Кримського ханства. Відповідно на її території розташовувались південні частини: «Бессарабії» (Буджак), «Трансністрії» (Єдисан), РКУ (Єдичкульськ та Дзамбуїлуцьк) [19, с. 19, 83].

У міжвоєнний період етнічні українські території Бессарабії та Буковини входили до Румунії в складі однойменних губернаторств.

Бессарабія (губернаторство) – румунське губернаторство, що існувало в 1918–1940 рр., ліквідоване після анексії СРСР 28–30 червня 1940 р. в ході створення Молдавської РСР та приєднання північного (Хотинський) та південних (Акерманський та Ізмаїльський) повітів (жудців) до складу УРСР в складі Ізмаїльської й Чернівецької областей. Відповідно, до колишніх назв повітів включені до України території виникли – Акерманщина (північна частина Ізмаїльської області), Ізмаїльщина, (південна частина Ізмаїльської області) та Хотинщина (східна частина Чернівецької області). Під час румунської окупації 1941–1944 рр. вказане губернаторство відновлене в складі Румунії, однак без Хотинщини.

Буковина (губернаторство) – румунське губернаторство, що існувало в складі Румунії у міжвоєнний період, розділене СРСР в ході анексії 28–30 червня 1940 р. Південна частина залишилась в складі Румунії, а північна (разом з Хотинським повітом) була приєднана до УРСР, як Чернівецька область. Під час вказаних подій губернаторства також відновились [22, с. 11].

Слід відмітити, що губернаторство «Трансністрія», що існувало в 1941–1944 рр. вже стало політико-географічною територією [22, с. 7; 23, с. 347–348].

Етнографічне районування – це умовний поділ території на локальні культурно-побутові групи, населення яких має спільні риси мовного, звичаєвого господарського характеру, зумовлені природнім середовищем та історичним розвитком кожної групи, а також етнокультурними взаємозв'язками з сусідами. [24, с. 96] Історико-етнографічний регіон – етнотериторіальне утворення в межах всього етносу, яке за історичною долею та етнічними особливостями є самобутніми [25, с. 44].

Етнографічні райони України: Поділля, Південь або Степ, Карпатський, Полісся, Слобожанщина, Середня Наддніпрянина. Між етнографічними районами України не існує чітких меж, адже серед науковців (етнографів, українознавців тощо) досі тривають дискусії щодо спірності виходження певних територій до районів, тому вказаний поділ має досить умовний характер [24, с. 96–110; 26, с. 393–394; 27, с. 124–138].

Полісся – регіон до якого входить вся північна територія та північ Західної України: Волинська, Рівненська області, а також північні райони Хмельницької, Житомирської, Київської, Чернігівської та Сумської областей. Назва походить від слова «ліс» – «лісиста місцевість, лісок, біля лісу» [24, с. 98]. Відповідно у його межах розташовувались північні частини РКУ та ЗВА.

Південь України або Степ – етнографічний регіон України, що він охоплює територію півдня та південного сходу України. Географічно – Запорізька, Херсонська, Миколаївська, Одеська, південні райони Дніпропетровської, Кіровоградської, Донецької, Луганської областей, а також Крим [25, с. 48]. У роки окупації на його території знаходились південні частини губернаторств «Бессарабія», «Трансністрія», РКУ (генеральні округи «Миколаїв» і «Таврія») та ЗВА.

Слобожанщина охоплює східні області: Харківську, південну частину Сумської, північні райони Донецької, Луганської, північно-східні райони Дніпропетровської, східні райони Полтавської. Назва походить від поселень переселенців XVII–XVIII ст. із Лівобережної та Правобережної України – слобод [27, с. 127]. За географічним розташуванням – основна частина ЗВА та окремі східні райони генеральних округів «Київ» та «Дніпропетровськ» РКУ.

Середня Наддніпрянина (Центральна Україна, Подніпров'я) у минулому територія розселення східнослов'янських племен: полян, сіверян та древлян, територіально етнічне ядро формування українців, що охоплює райони Київської та Чернігівської областей, південно-західні райони Полтавської, Північні райони Кіровоградської, південно-східні райони Житомирської, східні райони Вінницької, Черкаська та північно-східні райони Дніпропетровської областей [24, с. 107]. Вона займала центральні райони РКУ (генеральні округи: «Житомир», «Київ», «Миколаїв» і «Дніпропетровськ») та окремі східні райони ЗВА.

Поділля – історико-етнографічний район що охоплює більшу частину Вінницької, Хмельницької, Тернопільської та суміжну з ними південну частину Чернівецької та на заході Івано-Франківську та Львівську областей. Назва походить від Пониззя чи Русь долішня [25, с. 51]. Його територія поділялась на південну частину генерального округу «Волинь-Поділля» РКУ, північ «Трансністрії», окремі північні райони «Буковини» та східні райони ДГ.

Карпатський етнографічний район – Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська, Чернівецька та більша частина Тернопільської областей [24, с. 100]. Основна його територія це – ДГ, а також північ губернаторства «Буковина».

Отже, враховуючи значний фактологічний масив дослідження, висновки представлені у вигляді таблиці, що розкриває зіставлення окупаційного поділу України 1941–1944 рр. відносно етнічних, етнографічних та політико-історичних земель.

Список використаних джерел

1. Історія України: навч. посіб./ За ред. С. М. Смоленського. – К.: Алетра, 2013. – 352 с. 2. Бойко О. Д. Історія України: навч. посіб. / О. Д. Бойко. – К.: Академвидав, 2010. – 688 с. 3. Патриляк І. К., Боровик М. А. Україна в роки Другої світової війни: спроба нового концептуального погляду / І. К. Патриляк, М. А. Боровик. – Ніжин: Видавець П. П. Лисенко М. М., 2010. – 590 с. 4. Лазарович М. В. Історія України: навч. посіб. / М. В. Лазарович. – К.: Знання, 2008. – 683 с. 5. СССР. Административно-территориальное деление союзных республик на 1 января 1941 года. – М.: Издательство ведомостей верховного совета РСФСР, 1941. – 418 с. 6. Административно-территориальный устрій України: довідник / А. І. Жежера, В. П. Черновол, О. В. Клименко та ін. – К.: Укркартгеофонд, 2005. – 798 с. 7. Івченко А. С. Вся Україна / А. С. Івченко. – К.: ДНВП «Картографія», 2010. – 655 с. 8. Заставний Ф. Д. Українські етнічні землі / Ф. Д. Заставний. – Львів: Світ, 1993. – 176 с. 9. Енциклопедія українознавства: словникова частина / голов. ред. В. Кубійович. – Львів: Наукове товариство ім. Т. Шевченка у Львові, 1993. – Т. 1: Абаза – Голов'яно. – 400 с. 10. Енциклопедія українознавства: словникова частина / голов. ред. В. Кубійович. – Львів: Наукове товариство ім. Т. Шевченка у Львові, 1993. – Т. 2: Голинський – Зернов. – с 405 по 800 с. 11. Енциклопедія українознавства: словникова частина / голов. ред. В. Кубійович. – Львів: Наукове товариство ім. Т. Шевченка у Львові, 1996. – Т. 6:

Перемишль – Пряшівщина. – с 2005 по 2400 с. 12. Україна–Етнос науковий понятійно-термінологічний словник-довідник з етнологічних та дотичних до них проблем українознавства / Фігурний Ю. С. та ін. – К.: НДІУ, 2006. – 224 с. 13. Енциклопедія історії України в 10 т. / Редкол.: В. А. Смолій та ін. – К.: Наукова думка, 2003–2013. Т. 9.: Прил – С. – 2012. – 944 с. 14. Губарев В. К. Географія України: Довідник. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2007. – 417 с. 15. Енциклопедія історії України в 10 т. / Редкол.: В. А. Смолій та ін. – К.: Наукова думка, 2003–2013. Т.3.: Е-Й. – 2005. – 627 с. 16. Енциклопедія історії України в 10 т. / Редкол.: В. А. Смолій та ін. – К.: Наукова думка, 2003–2013. Т.1.: А-В. – 2005. – 688 с. 17. Енциклопедія історії України в 10 т. / Редкол.: В. А. Смолій та ін. – К.: Наукова думка, 2003–2013. Т.6.: Ла-Мі. – 2009. – 784 с. 18. Енциклопедія історії України в 10 т. / Редкол.: В. А. Смолій та ін. – К.: Наукова думка, 2003–2013. Т.7.: Мл – О. – 2010. – 728 с. 19. Атлас історії української державності / В. Грицеляк, І. Дикий, І. Ровенчак – Львів: НВФ «Журт і Атласи», 2013. – 128 с. 20. Енциклопедія історії України в 10 т. / Редкол.: В. А. Смолій та ін. – К.: Наукова думка, 2003–2013. Т.8.: Па-Прик. – 2011. – 520 с. 21. Енциклопедія історії України в 10 т. / Редкол.: В. А. Смолій та ін. – К.: Наукова думка, 2003–2013. Т.10.: Т – Я. – 2013. – 784 с. 22. Політико-адміністративний атлас України / від. ред. Л. Марченко. – Київ: ДНВП «Картографія», 2006. – 120 с. 23. Заставний Ф. Д. Географія України: у 2-х кн. / Ф. Д. Заставний. – Львів: Світ, 1994. – 472 с. 24. Лозко Г. С. Українське народознавство / Г. С. Лозко. – К.: Вид-во «АртЕк», 2006. – 472 с. 25. Українська етнологія: навч. посіб. / За ред. В. К. Борисенко. – К.: Либідь, 2007. – 400 с. 26. Географічна енциклопедія України в 3-х т. / Редкол.: О. М. Маринич та ін. – К.: Українська Радянська Енциклопедія, 1989. Т.1: А–Ж. – 414 с. 27. Етнографія України: навч. посіб. / За ред. проф. С. А. Макарчука. – Львів: Світ, 2004. – 520 с.

Юрій Левченко

**ОККУПАЦИОННЫЕ АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛЬНЫЕ ЕДИНИЦЫ
УКРАИНЫ 1941–1944 ГГ.: ЭТНИЧЕСКОЕ, ЭТНОГРАФИЧЕСКОЕ И ПОЛИТИКО-
ГЕОГРАФИЧЕСКОЕ ИЗМЕРЕНИЕ**

В статье исследуется сопоставление этнического, этнографического и политико-географического деления Украины относительно Рейхскомиссариата «Украина», дистрикта «Галичина», губернаторств «Бессарабия», «Буковина», «Транснистрия» и зоны военной администрации.

Ключевые слова: Украина, оккупация, этнические земли, политико-географические земли, административно-территориальные единицы.

Yuri Levchenko

**OCCUPYING ADMINISTRATIVE UNITS UKRAINE 1941–1944:
ETHNIC, ETHNOGRAPHIC AND POLITICAL-GEOGRAPHICAL DIMENSION**

The article deals with the comparison of ethnic, ethnographic and political-geographical division of Ukraine regarding Reichscommisariat «Ukraine», District «Galicia», governor «Bessarabia», «Bukovina», «Transnistria» and zone military administration.

Key words: Ukraine, occupation, ethnic land, political and geographical land, administrative-territorial units.